

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

„Asociațiunea“

și adunarea ei generală la Baia-mare.

Multe comori sufletești zac ascunse în neamul nostru. Intocmai ca sămânța, ce a stat într'un pământ neroditor, fără soare și umezeală, ea a rămas în amorțire veacuri întregi, ferită de puhoiul distrugător ce nimicea tot ce întâlnea în cale. Timpurile s'au mai liniștit și colțul seminței s'a redeșteptat; ea cere astăzi cu ardoare: lumină și hrană; tot mai multă lumină și hrană sufletească! Voiește și ea a se adăpa de adevărurile timpului present, ca astfel să ajungă și neamul nostru la locul, ce i-se cuvine în cartea popoarelor. Luceaferi, care să lumineze poporul, puțin avem, și Doamne, atâtea terene avem de cultivat, și tocmai stratul de jos al neamului nostru, care este temelia vieții noastre, este cel mai neglijat.

Avem o societate: »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, a cărei menire este, după-cum îi spune numele, a ajuta poporul nostru în dezvoltarea sa culturală pe toate terenele.

La început foarte modestă, »Asociațiunea« noastră astăzi a devenit un factor puternic de promovare a progresului pe terenul literar și științific. Sunt foarte laudabile și de valoare lucrările ei pe această cale, însă nu trebuie pe lângă acestea să se dea uitării un lucru, care după părerea noastră este de cea mai mare însemnătate, adică a da poporului nostru mijloacele spirituale de

a se cultiva în astfel de învățături, dela care se poate trage un folos real material. Poporul nostru este sărac și numai așa se va putea însufleți pentru urmărirea de ideale, dacă el nu este silit a-și frământa neconținut creerii cu grija pentru agonisirea unei coji sărăcă-

dica pe ea zidiri solide. Ne trebuie să cultivăm mai întâiu poporul de jos. Ceea-ce nu poate face școala, »Asociațiunea« este chemată a lumina poporul cu deosebire în direcțiunea economică. Mijloacele materiale, de care dispune, știm că sunt foarte restrinse; de aceea

nu cerem să înființeze școli și alte instituțiuni costisitoare, prin care să se răspândească științele practice în agricultură, industrie și comerț. Noi credem că, deocamdată, ar fi de-ajuns să cultivăm între membrii »Asociațiunii« idea, că viitorul poporului nostru zace în bunăstarea materială a lui, care prin o povățuire potrivită o poate dobândi prin sine însuși fără jertfe materiale. Am dori să vedem în »Asociațiune« concentrate tot atâtea reuniuni de agricultură, meserii și de comerț câte despărțeminte are și cel puțin tot atâtea tovarășii sistem Reif-Feisen, prin care săteanul să-și poată procura mașini agricole și industriale, semințe alese și ieftine și prin care să-și poată vinde produsele lor în mod mai favorabil fără a ajunge pe mâna speculanților, care îi exploatează fără scrupul și rușine. Câte lucruri bune și folositoare nu s'ar putea face

† PAPA LEO XIII.

ciocase de pâne pentru a-și alina foamea. Mijloace de producțiune am găsi la poporul nostru, trebuie să-l învățăm, să-l îndemnăm cum să se folosească de ele pentru ca să câștige mai mult și să-și îmbunătățească traiul. În această direcțiune am dori să vedem »Asociațiunea« noastră dezvoltând o mai mare activitate. Temelia trebuie în prima linie întărită, căci numai așa se va putea ri-

pentru poporul nostru, din care am eșit, dacă ne-am da numai puțină osteneală și am arăta mai multă bunăvoință față de aceia, care ne susțin.

Suntem siguri, că toți care vor ceti aceste șire ne vor da dreptate și este ceva de neînțeles că prea puțin se găsesc, care se ridice vocea lor autorizată în favorul astorfel de dorințe, care de mult ar fi putut fi îndeplinite dacă

s'ar fi pus în fruntea celor mai multe despărțeminte nu numai oameni, cari se figureze cu numele lor, ci oameni cu dor de muncă pentru binele poporului.

Dela discuțiunile asupra unității limbei românești și îndreptarea ortografiei, bună-oară, marea massă a poporului nu are nici un folos direct. Nu voim a le condamna, însă cerem ca și poporul să se facă părtaș de creațiuni practice și luminoase în cadrul cunoștințelor lui. Cu ce însuflețire am saluta să vedem că apar scrieri populare, care tratează despre variatele și multele trebuințe ale poporului referitor la însoțiri de tot soiul, despre agricultură, creșterea vitelor, grădinărit, viierit etc., despre comptabilitate în o întreprindere comercială, câte un manual asupra uneltelor și materialul întrebuintat în diferite meserii etc. etc. Și să nu se creadă că nu am avea cine să le scrie. Avem astfel de oameni și între noi. Trebuie însă încurajați și sprijiniți pentru a pune pe hârtie cunoștințele și experiențele lor.

Aceste dorinți ni-se ridică în sufletul nostru în ajunul adunării generale a »Asociațiunii« noastre, care se va ține în anul acesta, precum se știe, la Baia-mare în zilele de 9 și 10 August n. a. c. Adunarea generală din anul acesta are o deosebită însemnătate. Ea va avea să resolve mai multe chestiuni, care sunt chemate a face oareși-cari schimbări în direcțiunea activității »Asociațiunii«.

Salutăm cu respect adunarea ge-

FOIȚĂ

D. POPA

DOMNU OFTAIU

— POVESTE —

(Urmare).

S'a făcut treabă și au dus'o băeții, o lună, două zile, au dus'o foarte bine. Trăiau ca 'n flori de măr. Numai ce-i vine într'o zi lui Domnu Oftaiu o toană de ducă și zice:

— Măi băeți și domnule bucătar, eu mă duc pe vre-o lună de zile de-acasă, dar vedeți, în urma mea, să vă purtați cum se cade. — Zice și pleacă.

Mere, împăratului nu duce, tot cu gândul ca să vadă ce fac băeții. Prin meleagurile acelea fusese un smeu puternic, care a vrut să fure fata lui Domnu Oftaiu, dar' Dnu Oftaiu l'a prins, l'a virit într'o bute cercuită cu trei cercuri groase de aramă, și l'a încuiat într'o odaie. Peste tot, palatul avea 12

nerală și îi dorim isbândă în toate lucrările ei întreprinse spre luminarea poporului român.

Distrugerea podbealului de pe cosituri și pășuni.

Economii de prin ținuturile mai deluroase și mai muntoase cunosc foarte bine podbealul numit pe alocurea și cenușoasa, rădăcina ciumei (lat. Tussilago farfara L.). Deasemenea știu, că această buruiană unde s'a incubat e foarte greu de strpit, fiindcă nu se înmulțește numai prin rădăcinile sale tîrtoare sub pământ dar' mai cu samă prin sămânțele ei ușoare, care sunt purtate de vînt foarte ușor dintr'un loc în altul. Frunzele podbealului nu sunt mâncate de vite și prin umbra lor împedecă dezvoltarea erburilor bune a cositurilor și pășunilor, așa că noi suferim totdeauna mari pagube, cari se fac tot mai mari din an în an. Mijlocul cel mai bun pentru a-l distruge este a-i ucide puterea de viață prin aceea, că cosimcât se poate de des frunzele și distrugem inima cotorului cu sapa, hârlețul sau altă unealtă. Prin aceasta slăbim planta așa încât cu timpul ea pere de sine. Nu va fi însă deajuns numai această lucrare de distrugere. Mai trebuie să îngrijim ca ea să nu se poată înmulți și prin sămânțe. Știm, că podbealul formează primăvara mai întâiu cotorul cu flori și mai târziu numai îi apar frunzele. Aceste cotoare cu flori deasemenea le vom distruge înainte ca să se fi format sămânță. Cât de mult se poate înmulți podbealul prin sămânță se poate deduce și din faptul, că fiecare cotor cu flori produce cel puțin 1000 sămânțe, care pot da naștere la plante noi.

odăi și de aceea, Domnu Oftaiu le-a zis băieților când a plecat:

— Măi băeți, prin câteși unsprezece odăi aveți voe de umblat, numai în a douăsprezecea nu; și de ce, socoteală vouă n'am să vă dau.

Băieții de sburdăciune, Domnu Oftaiu nu acasă, au început a cotrobăi peste tot locul. Odată, după-ce au stat la masă și după-ce bucătarul s'a culcat ca să-și mai odichnească cele ciolane, băiatul ia pe fată de mână și-i dă zor ca să-i arate și lui ce-i prin odăi. Fata îl ascultă și pleacă de-i arată prin toate cele unsprezece, ear' când a ajuns la ușa celei de-a douăsprezecea odaie nu vrea să între înlăuntru. Băiatul când vede așa, numai zice de colo:

— Dar' în odaia asta ce este de nu vrei să întri?

— Apoi ce să fie, zice fata, este unu, Anghel Duhu Mării, smeu, a vrut să mă fure, dar' tata l'a prins, l'a pus într'un poloboc cu trei cercuri de aramă și l'a încuiat aicea.

— Așa?

DIN NUME

Noul papă. Marți în 4 August n. conclavul întrunit deja de Sâmbătă a ales succesor al papei Leo XIII. pe cardinalul *Giuseppe d'al Sarto*, care în al patrulea scrutinu a întrunit $\frac{2}{3}$ din voturile date.

Sarto e de origine din Campagna (Italia) fiu de țeran sêrac, ajuns la înalta dignitate de cardinal și arhiepiscop (patriarch) al Veneției prin propriile merite.

Cardinalul Sarto, și-a luat numele de *Piu X*, a eșit ales din conclava, care a durat 4 zile, îndoit cât durase conclava, care a ales pe Leo XIII.

El s'a născut la 2 Iunie 1838 în Riesi, lângă Treviso. A studiat în seminariul din Treviso și Padua. Până la anul 1875 a fost paroch în diferite parochii mici, apoi fû numit cancelar episcopesc în Treviso. La 1884 fû numit episcop în Mantua. La 1893 fû numit cardinal-presbiter. În același an papa XIII. îl numi patriarch în Veneția.

E om mititel, albit și cam gârbovit de povara anilor (67), dar' foarte înțelept și bun de inimă. Bunătatea și sinceritatea sa mare i-a câștigat mulți amici.

Un frate al seu este birtaș în Mantua, un cumnat al seu ține o tutungerie în Riesi, ear' un alt cumnat e organist în Salzano, unde Sarto fusese zece ani paroch.

Din dieta noastră.

Incercare de mituire. În ședința dela 29 Iulie s'au ivit scandale ne mai pomenite. Pe la începutul ședinței deputatul Dr. Zoltán Papp, depunând pe

— Așa.

Ei să 'ntorc înapoi și se duc să se culce, să-și odichnească trupurile. Așa... Acuma băiatul își pune în gând să facă rêu, să dea drumu smeului. De, ce-i lipsea lui, n'avea ce să mănânce? n'avea ce bea? că huzurea de bine; dar' așa-i când să cadă păcatu pe om, cade și pace. Se duc să se culce, dar' băiatu numai se face că doarme; fata când l'a auzit sforăind, a crezut că doarme și-a adormit și ea. Bucătarul dormea mereu. Cheile erau la fată, toate. După-ce fata a adormit flăcău se scoală binișor, îi ia cheile și să duce la odaia cea cu pricina, să vadă de se potrivește vre-una. Par'că era lucru jurat, că nici una nu se lovea cu borta la ușe; tocmai la urmă se potrivește una. Când intră ce să vadă acolo; un poloboc mare și atâta tot. Smeul îl vede și-i zice:

— Voinice, voinice, dă-mi o cofă de apă, că și eu ți-oiu da o iertare.

Îi dă o cofă de apă și un cerc plesnește.

— Mai dă-mi una voinice, că ți-oiu da două iertări.

biuroul presidial 10.000 cor., spunând cum un fost deputat Martin Dienes a încercat să-l mituiască, pentru-ca să părăsească obstrucția. Deputatul Martin Lovaszi povestește un cas analog, cum redactorul Arthur Singer, a încercat să mituiască pe redactorul șef al ziarului »Magyarország«, pentru-ca acest ziar să domolească atacurile contra guvernului. Aceste comunicări au stîrnit scene furtunoase ce nu s'au mai văzut în dieta Ungariei. S'a cerut și s'a instituit o comisie spre a cerceta afacerea mituirii. Insoțită de tumulte ședința dură până după ora 1 noaptea.

Comisiunea cercetătoare a aflat că guvernatorul Fiumei, contele Szapáry, intim pretin al prim-ministrului Khuen, este autorul mituirii încercate asupra lui Papp. Contele a recunoscut faptul fără încunjur, afirmând sub cuvântul de onoare, că primul-ministru nu a știut nimica despre aceasta. Contele Szapáry și-a dat imediat dimisla din postul de guvernator al Fiumei, ear' Dienes mijlocitorul, a dispărut din Budapesta. S'a dat ordin ca el să fie arestat pentru niște fapte incorecte ale lui, însă deși se pretindea că după-ce a fost în Berlin și apoi în Zürich unde ar fi fost arestat, lucrul nu se confirmă până acuma.

Comisiunea cercetătoare a făcut o mulțime de ascultări, între care a fost interogată și primul-ministru. Din declarațiunile sale rezultă, că el nu a avut nici un amestec în afacerea mituirilor și contele Szapáry a lucrat numai din propriul seu îndemn și cu banii sei proprii.

Visita Regelui României la Ischl. După știrile primite din Viena regele Carol al României sosește la

— Li mai dă una și plesnește și al doilea cerc.

— Mai dă-mi una voinice și ți-oiu da trei iertări.

— Li mai dă și a treia cofă și toate cercurile plesnesc. Smeul iese și zice flăcăului:

— Voinice, de-acu mai rămâi sănătos. Și zicând așa, se duse de luă fata, cum dormia, în brațe și plecă cu dînsa.

— În huiatul acela, bucătarul se deșteaptă din somn și pricepe, că trebuie să se fi întemplat ceva rău.

— Ce este mîi, ce-ai făcut, așa că te-ai nenorocit?

— Ce-am făcut!.. Ia am dat drumul smeului și eu mă duc de-acuma.

— Ba nu. Ce-ai făcut, ce n'ai făcut, tu trebuie să stai aicea, pe loc.

— Domnu Oftaiu, cum umbla prin lume, se gîndește așa odată acasă și-l apucă un dor și-o îngrijorare de par'că dase un vînt rău peste dînsul. N'a mai putut răbda și-a plecat încoace spre casă. Cum ajunge:

Viena la 8 August st. n. și își va urma călătoria la Ischl unde va sta 2 zile, avînd a visita pe împăratul Francisc Iosif. După aceasta se va duce la Gastein.

Știri diverse.

Internat românesc în Brașov. Domnul Ioan Aron, directorul școlii primare de fete din Brașov, va deschide cu știrea și învoirea direcțiunii școlii medii din Brașov un internat, cu începerea anului școlar 1903—4 pentru elevii dela școlile române ort. răs. din Brașov, în casa proprie, strada Ciocrac nr. 32. Casa e încunjiurată de toate laturile cu curte și grădină, cari earăși să mărginesc cu grădinile vecinilor, prin urmare e situată la un loc plăcut și igienic. Museul (sala de învățămînt) și dormitoarele vor fi în catul I. — Plata la lună pentru întreaga întreținerea în internat a unui școlar va fi numai de 40 cor., plătiți anticipativ. De oare-ce numărul internistilor e limitat, *anunțările de primire în internat au să se facă cel mult până la 15 August* a. c., pentru-ca dl Aron să poată comanda mobilierul necesar până la începerea anului școlar.

Internat de fete în Lugoj. Comuna bisericăscă ort. română din Lugoj deschide cu începerea anului școlar curent un internat de fete pe sama elevelor cari cercetează școala confesională de fete din Lugoj, provăzută cu 6 clase și cu un curs supletoriu. Excepțional se vor primi și eleve cari frecventează institutul „Notre Dames“ din Lugoj.

— Taxa lunară de întreținere este de 28 coroane, solvabilă cuartaliter ori lunar înainte.

— Condițiunile de primire sunt: 1. Petentele au să se dovedească cu atestat de botez, că sunt născute din părinți ort. români; 2. Cu atestat medical recurentele au să probeze că sunt deplin sănătoase; 3. Prin testimoniul

— Ce este pe aicea, mîi bucătar, ce s'a întemplat?

— Apoi ce să fie, ia ticălosul acesta s'a apucat și-a dat drumul smeului.

— Când aude, așa, Domnu Oftaiu se întoarce la flăcău și-i zice:

— Bine băete, de ce-ai făcut tu treaba aceasta? N'ai avut ce bea, n'ai avut ce mânca, n'ai avut ce purta? Eu nu-ți fac nimica, decât te iau și-ți dau drumul s'ajungi acolo de unde ai venit.

— Numai l'a luat de-o mîână, cum ai lua un puiu de găină de-o aripă și l'a svirlit, i-a făcut vînt din copac. Domnu Oftaiu a crezut că o să moară, dar' el a căzut bine ca o pană. Acolo unde a picat era un câmp, iarbă verde, frumos și erau trei băeți: unul păzea oi, unul porci și altul niște viței. Ei se jucau cu toții la un loc. Când îl vîd pe dînsul, băeții fug, că l'au văzut venind din cer și s'au gîndit că ce-i asta. Daç'a văzut așa, strigă la băeții flăcău:

— Mîi băeți, stați pe loc, că și eu sunt creștin ca și voi.

școlar are a se arăta progresul făcut în studii.

— Terminul de recurgere expiră la 7/20 August a. c. Petițiunile de primire se adresează presiului Dr. George Popoviciu.

— Cu conducerea internatului va fi încredințată o directoară. Programul școlii confesionale se trimite la cerere ori și căreia gratuit.

— Internistele primesc pentru taxa de 28 coroane lunar locuință și vipt. Pentru instruirea în musica vocală, în limba francesă și germană, în lucrul de mîână și de croiu, nuse solvește nimica, fiind angajate puteri didactice pe sarcina bisericii. Pentru musica istrumentală se va solvi o taxă moderată.

România și industria prunelor uscate. Ministerul de externe al României a făcut cunoscut celui de instrucție, că guvernul Austro-Ungariei admite să se trimită doi învățători români spre a studia în Bosnia industria uscatului prunelor. Acești învățători vor trebui să facă acest studiu dela 1 Sept. când se începe uscatul prunelor, care durează numai 2—3 săptămîni. Guvernul austro-ungar va delega un funcționar al seu, ca să însoțească în Bosnia pe cei doi învățători români.

Vînzarea porcilor după greutatea vie a lor. În adunarea din urmă a însoțirii economice din comit. Bihorului s'a făcut propunerea, ca însoțirea să pornească o mișcare, ca la vînzarea rimătorilor după greutatea în stare vie (brută) precum și detragerea celor 4% să se încunjiure. Vînzătorul să primească prețul rimătorului după acea greutate, la care a ajuns rimătorul în greutate netă; din aceea să nu se detragă nimic. Propunerea a fost primită și s'a hotărît, ca pentru introducerea ei în toată țara, însoțirile economice să roage societatea regnicolară pentru a întreprinde pașii necesari.

— El se gîndea acuma la cele trei ertări. Se duce la băeți și-i întrebă:

— Unde șede, mă rog, Anghel Duhu Mărei, dacă ați auzit de dînsul?

(Va urma).

Papa Leo XIII.

(Vezi portretul).

— Lumea catolică de pe întregul glob pămîntesc e în doliu. Unul din papii sei cei mai ilustrii a răposat. Leo XIII. a fost unul din cei mai iubiți și mai respectați nu numai de toate straturile lumii catolice, dar' s'a bucurat și de simpatia tuturor domnitorilor chiar și dacă nu a fost de aceeași lege. Acuma se odichnește și el pe veci, ca ori-ce muritor. Dăm în numărul present portretul ilustrului defunct, după fotografia cea din urmă a lui.

PENTRU ECONOMI

Ovėsul pentru îmbunătățirea laptelui.

Este cunoscut fiecărui econom, că bunătaatea laptelui este diferită la diferite vaci ale sale. O vacă dă un lapte mai apăsător ear' alta lapte mai gras desu au fost nutrite deopotrivă. Ba se întâmplă adese câte unui econom se fie bănuie, că falsifică laptele, deși nu au pus nici o picătură de apă în el. Acest lucru pe lângă împrejurarea că îi aduce neplăceri face ca să-și peardă și mușterii lui și îi produce prin urmare pagubă. Un mijloc simplu și efin pentru a delătura acest neajuns vom adăuga la nutrețul vacilor ce dau un lapte prea apăsător, ovės. Acest adaos nu trebuie să fie mare. O jumătate klgr. la zi este în deajuns pentru a aduce o îmbunătățire simțitoare. Adaosul de ovės nu face numai ca laptele se devie mai gras dar' influențează în mod favorabil și asupra gustului laptelui și a untului, a căror cantitate o urcă în mod simțitor. O încercare făcută cu multă scrupulositate a dat următorul rezultat: zece vaci, care în termin mijlociu dădeau tot aceeași cantitate și calitate de lapte sau împărțit în două grupe de câte cinci capete. Uneia din aceste grupe i-s'a adăugat la nutrire câte 1 klgr. ovės la zi. În fiecare zi să făcea măsurarea laptelui și deja a două zi s'a simțit efectul binefăcător al ovėsului, care s'a urca până la ziua a zecea când cantitatea de lapte a rămas staționară. Laptele s'au înmulțit cu 1 litru la zi, a căpătat un gust mai bun și mai dulce și a devenit mult mai gras, ear' vacile de un aspect (înfățișare) mai frumoasă și mai plină. Ovėsul s'a dat întreg, nesdrobit așa, că a trebuit să fie bine mestecat de vaci. O încercare va dovedi rezultatul acestor experiențe.

Când să recoltăm cartofi?

Cartofi timpurii putem se recoltăm deja pe la începutul lui Iulie. Uscarea vrejilor nu este totdeauna semn sigur, că bulbi sunt deja copti. Ei se pot usca adeseori și din cauza unei mane ce a dat peste ei sau altei boale parasite. Cartofii prea de timpuriu recoltați se păstrează foarte cu greu fiindcă putrezesc de grabă și afară de aceasta sunt și vătămători sănătății. Cartofii atunci sunt pe deplin copti, când coaja nu se mai poate șterge de pe bulbi, adecă ea este prinsă bine de miez.

Cum ferim stupii de furnici?

Pentru a reținea furnicile dela stupi, presărăm în jurul coșnițelor pe unde își au ele drumul obicnuit cenușă cernută. Furnicile vor dispărea în curând.

Medicul casei.

Pentru a provoca poftă de mâncare.

Un mijloc bun și sănătos pentru a provoca poftă de mâncare (apetit) este bulionul (zamá de carne) de carne de vită, de pe care s'a strins cu îngrijire grăsimea. Se

poote lua rece sau ferbinte câte o ceașcă (filigean) cu o jumătate de oră înainte de mâncare. Ca se devie și mai eficace se poate adăuga bulionului și ceva peptonă, care ne-o putem procura din ori-ce apotecă.

Un alt mijloc tot atât de bun este și următorul amestec: sirup chinae 200 grm., glicerin neutri 100 grm. și tinct. valerinae 5 grm. Se poate prepara în apotecă și se ea câte o lingură de supă înainte de mâncare.

Băi de mare artificiale.

Cei, care n'au mijloace de a pleca la băi de mare pot să-și facă acasă băile acestea, întrebuintând următoarele substanțe: sare de mare 2 klgr., sulfat de sodă 1 klgr., clor de magnesia 1 klgr., clor de calciu $\frac{1}{2}$ klgr. Se tolesc într'o bae conținând 100 litri apă.

PENTRU MESERIAȘI

Sleirea (lipirea) metalelor.

Când sleim *fer cu oțel* trebuie se luăm seama să nu stricăm oțelul, ținând socoteală să nu-l încălzim mai tare decât până a devenit roșu. Apoi la sleit însuși ne vom folosi de următoarea compoziție preparată de mai nainte: borax în bucățele 25 grm., pilitură fină de oțel 25 grm., țipirig 7 grm., balsam de copahu 22 grm. Se topește totul în un vas de fer pe un foc domol și să lasă până-ce se întărește. După-ce s'a răcit se face în praf și se întrebuintează la necesitate. Trebuie păstrat într'un loc uscat.

Pentru a lipi *oțel cu oțel* ne folosim de următoarea compoziție: borax 100 grm., țipirig 50 grm., alcool de 90 grade 10 grm. Lipirea oțelului cu oțel se mai poate face și cu simpla compoziție de borax topit și cu pilitură de fer în cantități egale. Dacă însă avem a face cu oțel Bessemer, atunci se întrebuintează următoarea compoziție: acid boric 42 grm., sare de bucătărie coaptă (huscă) 35 grm., ferrocyanură de potasiu 15 grm., carbonat de sodă uscat 8 grm.

Pentru femei.

Alifie pentru infrumșetarea mânilor.

Un preparat pe care damele ușor îl pot face în casă și care dă mânilor fineță și face să dispară ori-ce defect de pele este următorul: se amestecă foarte bine, frecându-le într'o piuliță sau în un vas de porțelan: gălbinașuri de ou 4 bucăți, pastă de migdale dulci 250 grame, pastă de migdale amare 63 grame, miere topită 500 grame. Mierea nu se va pune decât când cele dintăiu sunt foarte bine amestecate și atunci numai câte puțin. Apoi se freacă până-ce se face un amestec perfect. Se păstrează în borcane bine închise.

Lictar de prune și struguri.

Pentru lictar (numit pe alocurea și chisăliță) de prune se iau prune așa numite brumării, bine coapte, se curăță de sēmēțe și se ferb într'o căldare, la început la un foc iute ear' în urmă la foc mai domol. Pe când ferbe se amestecă mereu cu un mestecău de lemn, ca să nu se prindă pe fund. După-ce se îngroașe îndeajuns se pune în oale smălțuite și legate cu hârtie și se pastrează la loc uscat, mai bine în pod.

Asemenea se face și lictarul de struguri, alegând strugurii cei mai dulci și negri. După-ce a dat câteva clocote se strecoară printr'un ciur de sârmă (drot), ca să se curețe de sēmēțe.

Putem da și lictarul de prune prin ciur, ca să îndepărtăm cojile mai mari din el și ferbându-l mai gros unele îi mai adaugă și ceva mez de nucă, cuișoare, scorțișoare și miroso de portocale sau lămăie.

Un strat mai gros de cuișoare și scorțișoare pus peste lictarul din oale, împedecă mucezierea lui dacă îl ținem în un local mai puțin aerisat.

Invătăuri din pățaniile altora.

Primejdiile drumului de fer.

Multe și diferite sunt primejdiile drumului de fer, cu toate că ele s'ar putea încunjura, dacă s'ar implini poruncile legii. Dar' acestea în cea mai mare parte nu se iau în samă și astfel primejdiile sunt aproape la ordinea zilei.

Este știut adecă, că e strict oprită trecerea vre-unei căruțe, ori a vitelor, ba chiar și a oamenilor, peste drumul de fer, în timpul când trenul se apropie de cutare ori cutare drum trecător. Și cu toate acestea trecerea tot se întâmplă. Un astfel de cas s'a întâmplat earăși nu de mult la halta din apropierea unei comune din țara ungurească. În timpul când era aproape ca trenul se treacă pe acolo, niște copii se jucau pe drumul de fer, așteptând sosirea trenului. În jocul lor însă făceau și mișelii, căci au început a îngrămădi petri pe șine, curiosi fiind, că cum are să le sdrobească roatele trenului.

Ba s'au pus de au schimbat și semnul care arată că e liberă trecerea trenului. În acel moment eată că sosește și păzitorul drumului de fer (boacterul) și vëndând semnul întors, s'a dus să-l orienteze, și să curețe petrele de pe șini căci se anunțase deja sosirea trenului; până-ce acesta se duse însă la semn, un căraș desfăcū rampa și haid să treacă de cea parte, când și trenul ajunse în drept de haltă și norocul dela Dzeu a fost, că locomotiva nu a isbit decât în partea dinapoi a căruței și astfel au scăpat cail și oamenii din căruță neprimejduiți. Boacterul vëndând aceasta a făcut arătare contra cărașului, ear' pe copii cari s'au jucat pe acolo și au grămădit petri pe șini, ba au și asvirlit cu ele după tren, i-a prins și scriindu-le și lor numele, i-a arătat și pe ei șefu-

lui de gară, care la rîndul seu i-a predat judecătoriei cercuale.

Peste câteva zile, atât cărauşul, cât și copiii dimpreună cu părinții lor se aflau năntea judecătorului. Acesta a întrebat pe cărauş, că de ce a desfăcut rampa, când ea a fost închisă. El zise că a crezut că trenul nu e așa aproape și poate trece, căci avea mare grabă. De altcum ai știut, că trecerea e oprită, zise judecătorul. Știut, da, răspunse cărauşul. Tocmai pentru asta, repetă judecătorul vei fi pedepsit cu o lună închisoare și 200 fl. amendă în bani. Tot cu atât te pedepsesc și pe tine, zise cătră cel mai mare dintre copiii, care era de 14 ani și care învățase pe ceilalți doi, unul de 10 și unul de 11, să arunce cu petri după tren și să îngrămădească pe șini. Pentru-că legea prevede pedeapsa de 1 lună închisoare și 200 fl. amendă în bani, pentru toți aceia, cari într'un chip sau altul nesocotesc poruncile ei privitoare la drumul de fer. (Art. de lege XL. §. 111, din anul 1879).

Apoi întorcându-se cătră părinții copiilor îi întreabă de nume și de etatea copiilor. Acestia spusă că unul e de 10 și unul de 11 ani. Acești copii sunt vrednici de pedeapsă, dar' fiindcă nu sunt încă de 12 ani, după lege, nu-i pot pedepsi. Mulțămim, ziseră părinții, și deteră a pleca. Mai încet, zise judecătorul, stați puțin, pentru-că dacă nu-i pot pedepsi pe ei, vă pot pe Dvoastră, deoarece-ce eată ce zice legea: »Acei părinți, rude, tutori etc., în grija cărora sunt dați copii sub 12 ani, sunt răspunzători pentru faptele acelorale ilegale, și astfel dacă la drumul de fer comit vre-o mișelie, se pedepsesc cu pedeapsă în bani dela 2—100 fl., ear' în cas de neîncasare cu 12 ore până la 10 zile închisoare. (Ord. min. de interne din anul 1887, 21 Oct. nr. 57201).

Dar' pe mine de ce m'ați chemat aici, dle judecător, zise birăul comunal, care încă era de față.

— Numai pentru o întrebare. Ai auzit ordinul ce l-am cetit? Spune adevărat, faceți aceasta cunoscut în comună prin baterea tobei?

— Nici când n'am auzit de așa ceva. Notarul nu ni-a spus-o nici-odată.

— Aveți la casa comunală legile și ordinele?

— Sunt acolo destule, ca o bibliotecă.

— Și le cetiți?

— Nu le pricepem, căci sunt scrise în limbă domnească și apoi notarul nu ni-le explică.

— Legea trebuie s'o cunoască însă ori-și-cine, mai ales primarii. Și fiindcă aceasta nu se face, sunt silit să fac arătare pretorului, fiindcă legea zice, că primăriile comunelor din apropierea drumului de fer sunt datoare a face, de doue ori pe an, cunoscute locuitorilor toate ordinațiunile cari îndrumă că copiii sub 12 ani sunt a se ținea departe de a face rău drumului de fer, sub cea mai strictă pedeapsă. (Ord. min. de interne nr. 51021, 21 Oct. 1887).

NOUȚĂȚI

Avis abonaților nostri.

Cu numărul 27 am intrat în al doilea semestru al foii noastre pe anul 1903. Rugăm pe dnii abonați să grăbească cu renoirea abonamentului pe a doua jumătate a anului, care este numai 1 fl. (2 cor.), trimițându-ne și suma ce ne datoreazăză până acuma. Numai astfel vom putea expeda și noi foaia regulat și mai departe.

Dicționar geografic pentru Bucovina și Basarabia. Societatea Geografică din România, care se află, precum știut este, sub înalta președinție personală a M. Sale Regelui Carol I. a însărcinat pe profesorul din București dl Grigorovitz, cu elaborarea unui mare dicționar geografic al Bucovinei, ear' pe dl Zamfir Arbore cu elaborarea dicționarului Basarabiei.

† Ioan Daniil paroch, gr.-or. rom. din Căstău (lângă Orăștie) a repositat la 30 Iulie a. c. Inmormântarea s'a făcut la 1 August a. c. n. A avut 73 ani și a servit bisericii 51 ani. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Greva muncitorilor dela Anina. Muncitorii metalurghi și minieri din Anina au ținut Duminecă o consfătuire, în care s'a ales o comisiune cu scopul ca să între în pertracțări cu direcțiunea usinelor pentru a li-se împlini muncitorilor pretensiunile. Direcțiunea n'a voit să stea de vorbă cu ea și n'a voit să știe nimic despre împlinirea pretensiunilor. Urmarea a fost, că s'a proclamat Joi greva generală, la care iau parte cam 2500 muncitori. Până-acum muncitorii sunt în liniște.

Preotul Stupineanu — achitat. In 13 Maiu tribunalul din Deva osândise pe preotul Iosif Stupineanu la 3 luni închisoare de stat și 100 coroane amendă, pe motiv de agitație contra naționalității maghiare, comisă prin faptul, că fiind catechet la școala de stat din Bârcia-mică a zis elevilor români ai acelei școale să-l salute românește (pe stradă), nu ungurește. Apelată sentința la tabla reg. din Cluj, aceasta a achitat pe părintele Stupineanu, ca fiind nevinovat de delictul agitațiunii.

Contra colonisărilor în com. Caraș-Severin, Vineri în 24 Iulie n. s'a prezentat o deputațiune a comunelor Brazova, Margina, Sintești, Bătești etc., sub conducerea deputatului Sigismund Nemeș, la ministrul de agricultură Ignatie Darányi, și l'a rugat să sisteze colonisările în com. Caraș-Severin și să îplinească justele cereri ale populațiunii din comunele amintite. Ministrul a promis, că va studia urgent afacerea.

La fondul Dr. D. P. Barciuanu, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«, cu scop de a ajutara sodalii lipsiți de lucru, au dăruit: fostul coleg al deceda-

tului profesorul Demetriu Cunțan 2 cor. Petru Bota, măestru croitor 40 bani și Victor Tordășianu 20 bani.

Lucrătorii tipografi din Arad s'au pus în grevă, din care cauză foile locale n'au putut apărea mai multe zile. Printre organizatorii grevei este și redactorul ziarului »Thypografia« din Budapesta. Mai mulți socialiști au ținut discursuri greviștilor îndemnându-i la rezistență dacă nu li-se împlinesc cererile.

Secerișul în cercul Orăștiei. Secerișul în acest cerc s'a terminat. Multele ploii a întârziat mult această lucrare și au făcut și stricăciuni pe alocurea. Cu toate acestea în general recolta este de o mijlocie bună. In unele localități cum este d. e. Binținții, după informațiunile ce avem, recolta grăului este extraordinar de bună, care nu s'a văzut de multă vreme.

Concertul din Geoagiu-băi (Feredeu) despre care am facut amintire în numărul trecut, și care s'a ținut Duminecă în ziua de Sft. Ilie a reușit pe deplin. Reuniunea română de cântări din Orăștie s'au purtat foarte bine. Mai mult a plăcut numărului public corurile: »Fântână cu trei isvoare«, »Țiganca« și »Resunetul Ardealului«. După concert a urmat dans și artificii. A fost o petrecere frumoasă și însuflețită, care a durat până în ziua albă, așa cum știe Românul se petreceă când e cu voe bună. Resultatul bănesc încă a fost destul de mulțumitor.

Dl Dr. Vasile Dan de Apșa, distins avocat în Sibiiu și vechiu membru ajutat al »Reuniunei sodalilor români din Sibiiu«; a dat o nouă și eclatantă dovadă despre dragostea, ce o are pentru clasa noastră de mijloc prin faptul, că s'a trecut în șirul puținilor membrii pe vieață ai numitei reuniuni, solvind taxa de 50 cor.

Un nou scandal princiar. Marea-ducesă Carolina, fiica Principelui Henrich de Reuss, măritată acum 3 luni cu marele duce Wilhelm Ernest de Saxa Weimar, a părăsit pe neașteptate Curtea și s'a refugiat în Elveția, ca Principesa Luisa de Saxonia, verișoara ei. Nu-i vorba totuși de o infidelitate cătră bărbatulei. Tinăre și vivoaie, de 19 ani, ea e numai indignată de moravurile aspre ale Curței de Weimar și de tirănia doamnelor ei de onoare. E probabilă o împăcare cu bărbatul ei, dacă se va schimba tot personalul Curței.

La băile (scaldăle) Ocna-Sibiiului, care este foarte mult cercetată pentru băile ei sărate, a fost atâția vizitatori încât în una din zilele frumoase din săptămăna trecută s'au luat de cătră public 43.000 adecă patruzeci și trei de mii băi. Lăsăm responsabilitatea asupra adevărului acestei enorme cifre de băi într'o singură zi, ziarului Szászváros din loc, din care am luat această notiță. O fi, dar' nu ne prea vine a crede.

Cum se face alegerea de papă? Cardinalii, 62 la număr, între cari unul din America, s'au adunat cu toții la Roma spre a alege pe noul papă. Vaticanul a fost închis în 31 Iulie și cardinalii au intrat în conclavă adecă în chiliile făcute anume pentru acest scop și în cari vor sta izolați între sine și neavând comunicație cu lumea de afară până nu vor alege pe noul papă. Alesul trebuie să întrunească cel puțin $\frac{2}{3}$ din voturi. Cardinalii ascultă în fiecare dimineață liturghia în capela sextină, după care își dau voturile. Dacă la prima votare nu reiese nimeni, tîdulele de voturi se ard și se repețește votarea de atâtea ori, până va întruni vr'unul majoritatea cerută.

Incercare de atentat contra regelui din Portugalia. În zilele trecute s'au aflat mai multe bombe de dinamită în canalul de sub palatul regal din Lisabona. Mai mulți anarhiști au fost arestați. Omul care a aflat bombele se cheamă Luciano și are meritul că a scăpat astfel viața regelui și a câtorva zeci de oameni, ce locuiesc în palat și împrejurime.

O cometă. Din cercurile meteorologilor se face cunoscut, că în configurația numită »Ursa mare« (Caru-mare) se poate vedea acum o cometă. Ea apare la roata stîngă de dinainte pe la orele 10 $\frac{1}{2}$ noaptea și poate fi văzută cu un ochian, ba cei-ce au ochi buni o pot vedea și fără ochian.

Asasin executat prin ștreang. Mateiu Kármán din Nagy-Káta a fost condamnat de curtea cu jurați la moarte prin ștreang pentru omor a două femei cu jaf. Curia a aprobat sentința. Majestatea Sa încă a permis, ca justiția să-și facă cursul seu. Joi i-s'a adus condamnatului internat în temnița din Budapesta la cunoștință sentința de moarte. Acusatul palid ca moartea a ascultat sentința. Dus apoi în chilia lui a isbucnit în plîns amar. În ultimele sale ore l'a cercetat nevasta și copiii, și au plîns jalnic cu toții. Vineri s'a întemplat executarea prin ștreang a condamnatului în curtea temniței. Executarea a îndeplinit-o călăul Mihail Bali.

Importul în Palestina. Consulul ungar din Ierusalim raportează, că făina ce se produce acolo chiar și în anii cei mai mănoși, tot nu e de ajuns pentru acoperirea trebuințelor și astfel în tot anul se impoartă făină în preț de circa 200.000 franci. Până de present a importat făină în Ierusalim singură Rusia. Ar fi consult, ca în prevederea că tot mai mult se simte lipsa făinei acolo, să se intereseze și producătorii noștri de aceasta. Tot asemenea să se facă de cătră ai noștri concurență cu conserve fabricanților englezi, francezi și germani. Clădirile în Palestina se înmulțesc an de an; deoarece-ince însă Palestina pentru noile zidiri nu dispune decât de peatră, toate celelalte silită fiind a le importa din străinătate, ar fi bine, ca și firmele noastre să facă îmbiieminte de material de lemn de construcție, precum și de fer în formă de T, asemenea de tinichea (pleu), țigle, ciment,

etc., cu un cuvînt de toate cele necesare zidirilor. Se simte lipsa mai departe de zăhar, manufacturi, porcelan, hîrtie, mobile etc.

Curs de moșit. La spitalul din Deva se va înființa în toamna aceasta și o secțiune permanentă pentru îngrijirea lăuzelor. Cu această ocaziune ve va ținea și câte un curs de moșit pentru femei, ce doresc a deveni moașe. Cursul va ținea câte două luni. Învățămîntul și întreținerea va fi gratuită și se va rebonifica și spesele de drum pentru elevele moașe, cari nu sunt din orașul Deva și cari vor primi o recompensă de câte 8 cor. Limba de învățămînt va fi cea română și la cas de trebuință cea maghiară sau germană. Acest curs de moșit va sta sub supraveghierea ministerului de interne.

Medic bine plătit. Medicul Gaetano Mazzoni, care împreună cu medicul Lapponi a îngrijit de de Sf. Sa Papa Leon XIII. timp de 12 zile, a primit dela cardinalul Oreglia o epistolă de mulțumire și 12.000 lire italiene onorar pentru ostenelele sale.

Comercianților cu mărfuri mixte (gemisch vaarenhandlung, vegyes kereskedő), în baza ordinațiunii nr. 1868/1903 a ministerului de comerț vânzarea de ghetete (papuci) nu le este permisă.

La regularea desfacerilor totale (Ausverkauf) s'a alăturat în timpul din urmă și însoțirea neguțătorilor germani și urgencează aducerea unei astfel de legi, care la desfacerile totale a mărfurilor oprește cumpărarea mărfurilor din urmă fără deosebire, restrînge termenul maximal al vânzării totale și îndreptățește tribunalul, ca vânzările totale minci-noase să le urmărească (pedepsească) pe calea legală.

Domnul Müller Albert Budapesta V. Vadász u. 42/G. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțumiri din inimă pentru ea, deoarece în adevăr prin invențiunea d-voastră a venit tîmăduirea mea. Rog pe bunul D-zeu să Vă binecuvinteze pentru ea. Cu distinsă stimă Dirkits Mátyás. Această scrisoare a primit adresatul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B. Nr. 86967, care are un efect deosebit vindecător contra reumei, afecțiunilor astmetice, fîuituri de urechi, sgâr-ciuri de inimă etc.

PENTRU INTREPRINZETORI

Aiud (Nagyenyed). — Pentru clădirea unei școale elementare de băeți a se înainta oferte la magistrat până la 25 Aug. n. a. c. Preliminar 54.000 cor. Vadiu 5%.

Panciova. — Pentru transportul a 587 mtr. cub. lemne tari de foc se primesc oferte până la 26 Aug. n. la președintele tribunalului de acolo. Vadiu 5%. Condițiuni a se vedea la directorul cancelariei.

Concurs pentru învățători.

În protopresbiteratul gr.-or. român al **Orăștei** sunt de ocupat posturile învățătorilor din comunele: *Balomir, Gelmar, Glod, Găoagiul-de-jos (joseni), Mermeseu, Mada, Homorod-suseni și Poiana.* Cererile până la 30 August n. Protopop: *Vasile Domșa.*

În protopopiatul gr.-or. rom. **Dej** în comunele: *Ciceu-Hâșnaș și Ding.* Cererile până la 30 August n. Prot.: *Teodor Herman.*

În protop. gr.-or. rom. **Unguraș** în com.: *Bodia, Ciurnerna, Galpuia, Miluan, Unguraș, Dânc, Fizeș-Sânpetru, Rachiș, Romița, Sânta-Maria, Stina și Tămașa.* Cererile până la 30 Aug n. Protop.: *Pavel Roșca.*

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în August?

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă sălată ernatică. Adună sămînțele de legumi coapte acuma, le curățește și acață în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. Dacă vezi albinele, că prea mult șed pe-afară, e semn, că n'au ce se lucre. Ridică coșnițele, punînd sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii țără matcă să împreună cu alți mai slabi. Urmează cu plivitul viiei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoi oculați, vîzînd, că nu s'au prins, trebuie din nou oculați. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburi de toate poamele.

ȘTIRI COMERCIALE

Tîrgul produselor în Budapesta.

În America secerișul s'a terminat. Contruștirilor rîspîndite mai nainte, calitatea grăului de toamnă este foarte inferioară, din care cauză exportul lui lîncezește până acuma. Aceasta e și cauză că tîrgul internațional de grăne este liniștit și ferm. În țările *Balkanice* exportul grăului, care este foarte frumos, a început deja. Nu să fac însă afaceri mai mari din cauză că producătorii țîn încă la un preț urcat. În *Rusia-de-Sud* recolta grăului și a orzului a dat rezultate frumoase, tot asemenea și sęcara din care se speră că va prisosi și pentru export. În *Anglia* și *Francia-de-Nord* secerișul este acuma în curgere. Timpul ploios și foarte schimbăcios face mult rēu recoltelor și influențează mult asupra prețului grănelor care a și început a crește acolo. În *Germania* interesul cel mai mare îl provoacă sęcara, cu care se face afaceri bune deși nu multe încă. — Pe piața *Budapestei* afacerile cu grăne sunt foarte restrinse și nu presintă interes deosebit. — *Grăul* are o tendință spre urcare în preț. Comercianții se plîng de calitatea defectă a mărfii, ceea-ce este explicabil în urma timpului ploios din luna trecută. — *Sęcara*, *orzul* și *ovăsul* sunt staționare și fac puține afaceri. — *Cucuruzul*, în urma stării lui foarte favorabile pe cîmp, a început a scădea ceva în preț. — *Unsoarea de porc* și *slămîna* cu toată scăderea în preț din sēptēmăna trecută, are tendința a se iestini și mai mult. Se fac multe cumpărări și vînzări. — *Uleiul de in și rașii* este neschimbat în preț.

Cursul pieții din Budapesta

— in 6 August n. 1903 —

Per 50 kgr.		Per 100 kgr.	
Grâu . . .	7.40— 8.10	Miere . . .	100.00—120.00
Săcară . . .	6.00— 6.20	Ceară . . .	130.00—140.00
Orz	5.60— 6.00	Nuci	30.00— 60.00
Mei	5.75— 6.20	Cartofi roza	5.40— 6.00
Ovės	5.55— 5.85	Cart. galb.	5.00— 5.75
Cucuruz . .	6.10— 6.45	Ceapă roșie	3.00— 6.80
Rapiță . . .	10.00— 11.40	Usturoi . .	12.00— 16.00
Trifoi . . .	48.00— 63.00	Piper n . .	122.00—142.00
Lucernă . .	43.00— 52.00		
Mohor . . .	9.50— 10.50		
Măzêriche .	7.00— 7.50		
Fasole . . .	7.50— 12.00		
Mazêre . . .	6.00— 7.00		
Mazăr. coj.	14.00— 22.00		
Lințe	10.00— 13.00		
Păsat	5.75— 6.00		
Mac	27.00— 29.00		
Sēm. de in	00.00— 00.00		
S. de cânep.	8.75— 9.50		
Prune	12.75— 16.50		
Lictar	16.50— 18.50		
Untură . . .	62.00— 62.50		
Slănină . . .	56.00— 56.50		
Zahar brut	22.25— 22.50		
Cafea Iava	75.00—120.00		
Caf. Santos	36.00— 38.00		
Caf. Portor.	78.00—120.00		

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11.34
Napoleon d'or (20 franci) aur	19.05
20 Marce germane aur	23.48
Bilete germ. 100 Marci	117.37
„ franceze 100 franci	95.20
„ române 100 lei	94.65

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 13—19 August n. 1903.

Joi	13. Avrig.
Vineri	14. Murêș-Uioara.
Sâmbătă	15. Dobrițin. Deregneu. Sân-Pavel.
Duminică	16. Voila.
Luni	17. Goroslêul-mare. Ghernesig.
Marti	
Mercuri	19. Lupu. Aiud.

Călindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dum. a 9-a d. Ros., gl. 8 sft. 9.

Dum.	27 † M. Pantelimon	9 Roman
Luni	28 A. Prohor	10 Laurențiu
Marti	29 M. Calinic	11 Tiburțiu
Merc.	30 Ap. Sila	12 Clara
Joi	31 D. Eudochim	13 Casian
Vineri	1 Scoat. c. † și S. Mac.	14 Eusebiu
Sâmb.	2 Ad. Moașt. S. Stef.	15 † Ad. Mar.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

La „Pannonia” cafenea și restaurațiune din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casieria se găseso beuturi și mâncări

bune și ieftine.

„Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele), prepararea fênelui și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sēmênța plantelor agricole și sēmênatul lor.
4. Ingrijirea plantelor agricole in cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultura generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tãvdlugul și alte instrumente de măruntit pământul).
8. Ingrășămintele (gunoirea pământurilor) și Irigațiunile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsirea pasêrilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (biblicele), găștele, rațele, porumbii (porumbeii).
11. Cultura cerealelor. (Grâul, săcară, orzul, ovėsul, meiul, hrișca, encucuruzul (porumbul).
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapita, fasolea, lința mazêrea, și cultura lor.
13. Economia cailor, vitelor mari cunute și bivolor.

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom”, la librăria W. Krafft în Sibiu, la administrația „Tribuna Poporului” în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revênzêtorilor se dă rabat potrivit.

Prețul făinei din 6 August n. 1903.

Per 50 kgr.

0	1	2	3	4	5
12.60	12.20	11.70	11.30	10.90	10.30
6	7	7 1/2	8	Tărâte	
9.80	8.90	8.10	5.80	4.00	

„AGRICOLA”

însoțire economică de magazin și anticipații

(143) și-a început activitatea 13—26 in piața din

HUNEDOARA.

Cancelaria însoțirii se află în piața: casele Doamnei vęd. POPOVICI.

Magazinul însoț. se află în piața: casele MÁTYÁSFFY.

Însoțirea „Agricola” cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, tărâte, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaericale).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courente.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri in rate.

In sfârșit îngrijeste ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Cea mai eftină societate de asigurare este:

THE STANDARD

LIFE ASSURANCE COMPANY

(„STANDARD”, societate de asigurare asupra vieții).

— Fondată la 1825. —

Gubernur: Principele Buccleuch and Queensberry.

Sediul: Edinburgh, 3 George Street.

Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4.

Agentură principală:

Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,

unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii

„Bunul Econom”.

Venituri anuale K. 31.793.839 —

Profit împărțit K. 170.000.000 —

Averea societății K. 249.302.420 —

Asigurări plătite K. 508.000.000 —

Societatea „Standard” contractează ori-ce asigurări asupra vieții, oferind garanții depline, împreunate cu condițiunile cele mai liberale și primele cele mai eftine.

(143) 6—26

Nu există

Sēminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.**

(139) Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

31—52

Cel mai mare deposit de ciasornice,
giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

(144) la 16-26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

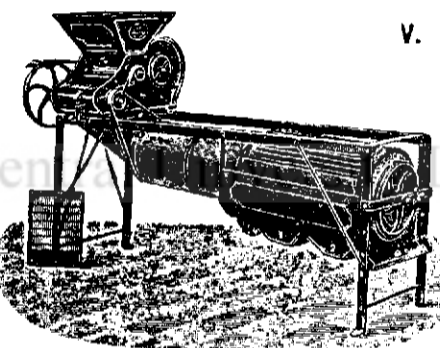
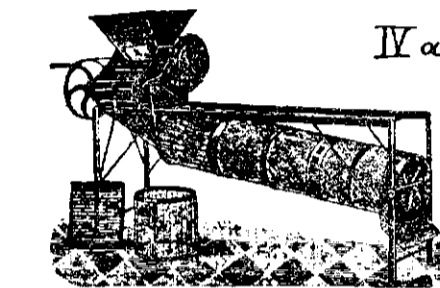
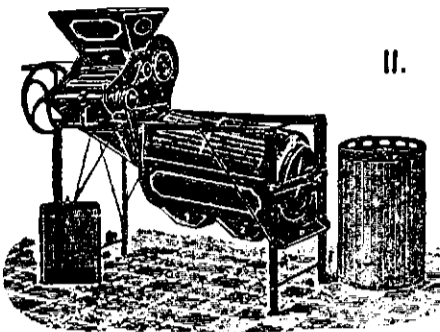
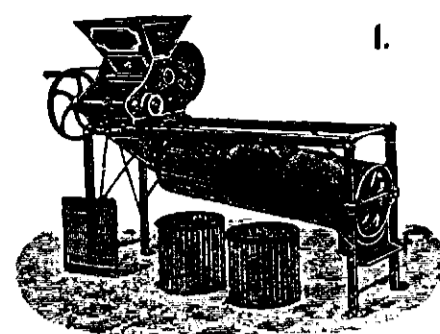
Serviciu prompt și conștientos.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

„IDEAL” institut tipografic și librărie
în Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Un taur în etate de 2 ani și 3 luni
Pinzgau curat se află
de vânzare la subscrișul pe moșia *Chischies*
lângă *Avincaș*, pentru care garantez că nu
împunge și e fără nici un defect. Informațiuni tot acolo. (ano) 3-3

Ioan M. Vulcu
Pianul-inferior
Szászsebes.

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și săcară sau pentru orz și ovės.

* * *

Triorul II. întocmit pentru curățirea de săcară și grâu sau orz și ovės și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

* * *

Triorul IV_a întocmit de a alege ovėsul sau orzul din grâu, sau ovės din orz separând totodată și semințele de burueni.

* * *

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovės sau pentru orz și ovės. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

* * *

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai estine.

* * *

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

* * *

Recomand totodată și pressele (teasurile) de vin și poame.

* * *

— Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) * * * 31-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

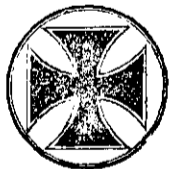
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împrejuvindecă boale vechi de ani. 13—

(190) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedcarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, stuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în gat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficiu oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja estinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadsz 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o

— alui —

R. ÖSZY (195) 6-26

Strada Dumbrăvii Nr. 3

Sibiu
Nagyszeben

Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.